

Projekt „Mój rozwój naszą przyszłością – gmina Szepietowo” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

SCENARIUSZ LEKCJI PRZEDSIĘBIORCZOŚCI- HISTORIA PIENIĄDZA

CELE LEKCJI: I. Cel ogólny:

1. Uczeń :

- a. Nazywa pieniądź, określa jego własną definicję.
- b. Wymienia znane formy płatnicze.
- c. Wyjaśnia do czego służy pieniądź.
- d. Rozróżnia pieniądze barterowe (warzywa, zwierzęta, muszelki etc.) od pieniędzy w formie bilonów czy pieniędzy papierowych i wirtualnych.
- e. Wyjaśnia cechy pieniądza – podzielność, trwałość, łatwość przenoszenia, etc.

II. Cel szczegółowy:

- 1. Uczeń: a. Stosuje zdobyte już umiejętności w procesie lekcyjnym,
- b. Projektuje własne wyobrażenie pieniędzy dawniej i dziś,
- c. Wybiera najbardziej skuteczne cechy pieniędzy i uzasadnia dla czego zamiana form barterowych na pieniądze w formie monet i papieru była właściwa,
- d. Ocenia swoją pracę.

METODY PRACY: a. Pogadanka,

- b. Pokaz z wykorzystaniem przygotowanych materiałów,
- c. Scenka rodzajowa
- , d. Praca w parach,
- e. Praca indywidualna przy stoliku.

3. ŚRODKI: a. Karta pracy „Pieniądź dawniej i dziś”, c. „Drzewo genealogiczne pieniądza” – plansza, d. Karty „oceny lekcji”, e. Plansze z obrazkami.

4. CZAS REALIZACJI: do 45 minut

5. PRZEBIEG LEKCJI: a. Faza wstępna:

Projekt „Mój rozwój naszą przyszłością – gmina Szepietowo” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

I. Przywitanie uczniów,

II. Sprawdzenie obecności,

III. Zapisanie tematu na tablicy i krótkie zapoznanie z nim uczniów.

b. Faza realizacji:

I. Poproszenie uczniów o narysowanie na przygotowanych wcześniej kartkach formatu A5 – po lewej stronie jak wygląda pieniądź dziś, a po prawej stronie jakimi pieniędzmi wg. dzieci płacili „jaskiniowcy”.

II Powieszenie na tablicy prac uczniów, wraz z krótkim omówieniem – założeniem jest, że dzieci będą rysować po jednej i po drugiej stronie podobne pieniądze (w formie papierowej lub monet).

III. Nauczyciel wyciąga przygotowane wcześniej warzywa oraz materiały tj. muszelki, kamienie, etc. Następnie pyta dzieci czy tymi rzeczami można by było zapłacić dzisiaj w sklepie

IV. W tym samym czasie, wraz z omawianiem powstawania nowych form płatności – nauczyciel wraz z uczniami zawiesza na „drzewo genealogiczne pieniądza” obrazki lub karteczki z napisami poszczególnych przedmiotów, które jako pierwsze służyły jako forma płatności.

V. Następnie nauczyciel wg. materiałów z książki na stronie pt.: „Który pieniądź jest wygodniejszy?” – rozmawia z uczniami na temat przyczyn, dlaczego ludzie zamienili przedmioty na pieniądze (omówienie cech pieniądza tj. trwałość, poręczność, podzielność, etc.) Jako unaocznienie uczniom trudnej terminologii można przeprowadzić scenkę, gdzie jedno z dzieci pełni rolę sprzedawcy, a drugie klienta. Za pierwszym razem uczeń próbuje przenieść np. worek ziemniaków, lub kamieni [ważny jest ciężar] (którymi płaci), a za drugim monety (np. grosze) lub pieniądze do nauki – dostępne w sklepach. Dzieci omawiają jakimi przedmiotami było łatwiej zapłacić, które było łatwiej przenieść.

VI. Dla zakończenia fazy realizacji, uczniowie mogą w parach pobawić się w sklep, płacąc przedmiotami ze swojego piórnika czy będącymi na wyposażeniu klasy.

c. Faza podsumowująca:

Na stworzonym „drzewie genealogicznym pieniądza” uczniowie powtarzają sobie w jaki sposób powstawał pieniądź,

Krótkie omówienie swoich odczuć po lekcji przez uczniów i nauczyciela,

Projekt „Mój rozwój naszą przyszłością – gmina Szepietowo” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

SCENARIUSZ LEKCJI PRZEDSIĘBIORCZOŚCI- JAKI JEST KOSZT PRODUKCJI CHLEBA?

TEMAT LEKCJI: Jaki jest koszt produkcji chleba?

CELE LEKCJI: I. Cel ogólny:

1. Uczeń : a. Przedstawia prosty schemat produkcji różnych produktów.
- b. Wymienia elementy schematu produkcji chleba
- . c. Wyjaśnia co składa się na cenę końcową każdego produktu.
- d. Rozróżnia wartość różnych produktów ze względu na czynniki ich produkcji (rodzaj materiału, trudności produkcji, ilość energii czy pracowników).

II. Cel szczegółowy:

1. Uczeń: a. Stosuje zdobyte już umiejętności w procesie lekcyjnym,
- b. Projektuje własny schemat produkcji wybranego/wymyślnego produktu.
- c. Wybiera najbardziej podstawowe elementy wchodzące w skład ceny produktu.
- d. Ocenia pracę swoją i innych.

METODY PRACY:

- a. Pogadanka,
- b. Praca w parach,
- c. Praca indywidualna przy stoliku.

3. ŚRODKI

- b. Karty „oceny lekcji”,

4. CZAS REALIZACJI: 45 minut

5. PRZEBIEG LEKCJI:

11 a. Faza wstępna:

Projekt „Mój rozwój naszą przyszłością – gmina Szepietowo” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Przywitanie uczniów,

.Sprawdzenie obecności,

iii. Zapisanie tematu na tablicy i krótkie zapoznanie z nim uczniów.

b. Faza realizacji:

1. Nauczyciel prosi uczniów, aby powiedzieli jakie produkty żywnościowe jedzą codziennie, następnie odpowiedzi uczniów nauczyciel zapisuje na tablicy lub innym widocznym miejscu.

2 Po zapisaniu odpowiedzi, nauczyciel zadaje pytanie czy uczniowie wiedzą w jaki sposób produkuje się chleb i proponuje uczniom, zrobienie prostego schematu powstawania chleba. Schemat ten uczniowie wraz z nauczycielem mogą rysować na kartkach A4, łączyć poszczególne obrazki strzałkami. W prostym schemacie pojawić powinny się: zboże, mąka, piekarnia i chleb.

3. Nauczyciel wyjaśnia uczniom, że produkcja chleba to wspólny wysiłek wielu osób, począwszy od rolnika, który uprawia zboże, przez magazyn, piekarza, firmę transportową czy sklep

4. Nauczyciel zaznacza, że w cenę chleba wliczone są koszty całej jego produkcji: czyli uprawy zboża, przechowywania go, produkcji w piekarni, transportu oraz zysku dla sprzedawcy. Ważne, aby zaznaczyć, że w cenie chleba wliczony jest też koszt energii elektrycznej zasilającej piec, koszt wody i wynagrodzenie pracowników, którzy pomagali przy wytworzeniu chleba. W tym miejscu nauczyciel powinien zapytać uczniów dlaczego chleb kosztuje ok. 3 zł, a telefon 1.000 zł? Skąd biorą się różnice w cenach produktów? Przy porównaniu powinny być zaznaczone informacje, że cena zależy od materiałów z jakich wytworzony jest dany produkt (zboże czy mąka są tańsze niż np. aluminium czy krzem potrzebny do budowy telefonu), skomplikowania produkcji (chleb może zrobić niemal każdy, telefon to urządzenie precyzyjne, składające się z wielu elementów).

5. Następnie nauczyciel wraz z uczniami wraca do produktów podanych przez uczniów na początku lekcji. Dzieli uczniów na grupy i każdej przydziela (lub uczniowie sami wybierają) jeden produkt. Następnie zadaniem uczniów jest stworzenie schematu produkcji tego produktu w formie graficznej (np. na brystolu lub kartce formatu A3). Modyfikacją tego zadania, jest posłużenie się kreatywnością dzieci i zaproponowanie im, aby wymyślili własny produkt (nawet zmyślony) i stworzyli do niego schemat produkcji, gdzie zaznaczą z jakich produktów się składa i jacy ludzie muszą je produkować.

c. Faza podsumowująca:

1. Uczniowie prezentują swoje prace, a nauczyciel przyczepia je na tablicy lub ścianie, tak, aby prace były wyeksponowane. Schematy stworzone przez uczniów, są też niejako sprawdzeniem wiedzy, ponieważ uczniowie powinni już po lekcji wprowadzić choć jeden dodatkowy element jak: transport, cena energii elektrycznej czy wody, pensje pracowników.

2. Krótkie omówienie swoich odczuć po lekcji przez uczniów i nauczyciela.

3. Pożegnanie uczniów.

Projekt „Mój rozwój naszą przyszłością – gmina Szepietowo” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

SCENARIUSZ LEKCJI PRZEDSIĘBIORCZOŚCI- „KASA Z KASY”-CZYLI CO DZIEJE SIĘ Z PIENIĘDZMI”

TEMAT LEKCJI: “Kasa z kasy - czyli co dzieje się z pieniędzmi.”

CELE LEKCJI:

I. Cel ogólny:

1. Uczeń : a. Definiuje własnymi słowami pojęcie pracy.
- b. Wymienia swój wymarzony zawód i argumentuje swój wybór.
- c. Wyjaśnia dlaczego ludzie pracują.
- d. Rozumie pojęcie “zysku” i “straty”.

II. Cel szczegółowy:

1. Uczeń:

- a. Stosuje zdobyte już umiejętności w procesie lekcyjnym.
- b. Projektuje własne wyobrażenie pracy i prowadzenia biznesu.
- c. Wybiera argumenty najlepiej oddające pozytywne wymarzonej pracy – zawodu
- d. Ocenia swoją pracę i pracę innych.

METODY PRACY: a. Pogadanka.

b. Pokaz z wykorzystaniem przygotowanych materiałów.

c. Scenka rodzajowa. d. Praca w parach. e. Praca indywidualna przy stoliku.

3. ŚRODKI

d. Karty „oceny lekcji”.

e. Karty z pieniędzmi.

4. CZAS REALIZACJI: do 45 minut

5. PRZEBIEG LEKCJI:

Projekt „Mój rozwój naszą przyszłością – gmina Szepietowo” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

a. Faza wstępna:

1. Przywitanie uczniów,

2 . Sprawdzenie obecności,

li3 Zapisanie tematu na tablicy i krótkie zapoznanie z nim uczniów.

b. Faza realizacji:

1.prośba do uczniów o powiedzenie jaki zawód chcieliby wykonywać w przyszłości i jaki jest najważniejszy argument wybrania tego zawodu.

2. Nauczyciel pyta uczniów, czy wiedzą co dzieje się z pieniędzmi, które zostają wpłacone do kasy po zakupach i czy całość zarobionych pieniędzy należy do właściciela.

3. Po udzieleniu odpowiedzi nauczyciel wybiera jedną osobę, która będzie pełnić rolę sprzedawcy - właściciela sklepu. Nauczyciel wręcza uczniowi przygotowane kartki, które stanowią banknoty o łącznej wartości 30.000,00 zł. Jednocześnie pyta się uczniów czy jest to duża suma pieniędzy. Następnie wyjaśnia, że jest to dochód właściciela ze sprzedaży towarów. Po chwili wybiera innego ucznia i tłumaczy, że jest to pomocnik właściciela, któremu z dochodu trzeba wypłacić wypłatę w kwocie 2.500,00 zł. Kwotę tę uczeń - właściciel wręcza uczniowi - pomocnikowi. Następnie nauczyciel wyjaśnia, że z dochodu, trzeba jeszcze zapłacić wynajem lokalu (2.800,00 zł), prąd (800,00 zł), wodę (500,00 zł), ogrzewanie (400,00 zł), zakup towaru (10.000,00 zł), podatek na rzecz państwa (5.000,00 zł). Kwoty te pobiera od właściciela. Nauczyciel wyjaśnia, że kwota która została właścicielowi (8.000,00 zł) to zysk, z którym właściciel może zrobić co zechce.

. Faza podsumowująca: i. Krótkie omówienie swoich odczuć po lekcji przez uczniów i nauczyciela,

4. Pożegnanie uczniów.

Projekt „Mój rozwój naszą przyszłością – gmina Szepietowo” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

SCENARIUSZ LEKCJI PRZEDSIĘBIORCZOŚCI- „PRODUKUJEMY PIENIĄDZE –SKĄD BIERZE SIĘ „ KASA”

TEMAT LEKCJI: “Produkujemy pieniądze - skąd się bierze „kasa”?”

CELE LEKCJI: I.

Cel ogólny: 1. Uczeń :

- a. Wymienia znane mu instytucje zajmujące się w Polsce produkcją i nadzorowaniem obiegu pieniędzy.
- b. Zna proces wytwarzania pieniędzy.
- c. Wyjaśnia dlaczego nie można w dowolny sposób dodrukować sobie większej ilości pieniędzy
- d. Rozumie pojęcia „znaku wodnego”, „banku centralnego”.

II. Cel szczegółowy:

- 1. Uczeń: a. Stosuje zdobyte już umiejętności w procesie lekcyjnym.
- b. Wymienia znane mu sposoby zabezpieczenia banknotów przed fałszerstwem.
- c. Wybiera argumenty i opisuje dlaczego fałszerstwo pieniędzy wpływa negatywnie na obieg i wartość banknotów.
- d. Ocenia swoją pracę i pracę innych.

METODY PRACY: a. Pogadanka.

b. Praca indywidualna przy stoliku.

c. Papieroplastyka.

3. ŚRODKI. b. Karta pracy „Władcy na pieniądzach”. c. Karty „oceny

4. CZAS REALIZACJI: 45 minut

5. PRZEBIEG LEKCJI:

a. Faza wstępna:

1. Przywitanie uczniów,

2. Sprawdzenie obecności,

2 Zapisanie tematu na tablicy i krótkie zapoznanie z nim uczniów.

Projekt „Mój rozwój naszą przyszłością – gmina Szepietowo” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

b. Faza realizacji:

1. Nauczyciel pyta uczniów czy wiedzą (lub jakie mają pomysły) skąd biorą się pieniądze? Gdzie się je produkuje? Odpowiedzi zapisuje się na tablicy, celem późniejszego omówienia odpowiedzi poprawnych i korygowania niewłaściwych spostrzeżeń.

2. Następnie nauczyciel przybliży uczniom postać Króla Bolesława Chrobrego - z uwypukleniem informacji, że jest to Król, który wprowadził do użytku pierwszą polską monetę.

3. Nauczyciel rozdaje uczniom karty pracy pt.: „Władcy na pieniądzach” i prosi uczniów, by spróbowali przyporządkować podobizny władców do banknotów na których są one umieszczone. Zadanie to należy wykonać poprzez wycięcie przez uczniów poszczególnych podobizn i przyklejenie ich w puste pola na banknotach.

4. Nauczyciel wyjaśnia, że umieszczanie podobizn władców i znanych osobistości na banknotach wzięło się od tego, że na monetach wybijano herby rodowe lub symbole danych władców. W dzisiejszych czasach, jest to forma podziękowania ważnym osobistościom, które miały znaczący wpływ w rozwój całego kraju.

5. Następnie nauczyciel powraca do pomysłów uczniów dotyczących zarządzania i produkcji pieniędzy, które zostały zapisane na tablicy. Wyjaśnia, że Narodowy Bank Polski (którego nazwa znajduje się na każdym banknocie) jest tzw. Bankiem Centralnym - czyli instytucją nadzorującą obieg pieniędzy, ich produkcję oraz wymianę.

6. Nauczyciel wyjaśnia, że pieniądze dzielimy na bilony (monety) i banknoty. Następnie zaznacza, że monety wybija Mennica Polska, natomiast banknoty drukuje Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych.

7. Nauczyciel pyta uczniów czy wiedzą w jaki sposób Bank Centralny i Państwo zabezpiecza banknoty przed fałszerstwem, następnie objaśnia poszczególne zabezpieczenia na przykładzie ukazanym na grafice na stronie „Fałszerze również produkują pieniądze”.

8. Następnie nauczyciel pyta uczniów co można zrobić kiedy komuś zabraknie pieniędzy. Kiedy któryś z uczniów poruszy kwestię, że „można je dodrukować”, należy się zatrzymać i zapytać co by było gdyby każdy mógł dodrukować dowolną ilość pieniędzy.

9. Następnie celem uwypuklenia niebezpieczeństwa dodruku pieniędzy, można przeanalizować z uczniami sytuację ukazaną na grafice na stronie pt.: „Czy możemy wydrukować tyle pieniędzy, ile każdy potrzebuje?”

10. Na końcu należy wyjaśnić uczniom, że każde fałszerstwo banknotów czy monet wpływa negatywnie na wartość całego rynku pieniędzy - co przekłada się na ceny czy jakość usług.

c. Faza podsumowująca:

1. Krótkie omówienie swoich odczuć po lekcji przez uczniów i nauczyciela,

Projekt „Mój rozwój naszą przyszłością – gmina Szepietowo” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

SCENARIUSZ LEKCJI PRZEDSIĘBIORCZOŚCI DLACZEGO OSZCZĘDZAMY PIENIĄDZE?

TEMAT LEKCJI: „Dlaczego oszczędzamy pieniądze?”

CELE LEKCJI:

I. Cel ogólny: 1. Uczeń :

- a. Wymienia korzyści płynące z oszczędzania pieniędzy w banku.
- b. Określa powody dla których ludzie oszczędzają pieniądze zarówno w formie bankowej jak i sposobami domowymi np. w skarbonce.
- c. Wizualizuje mechanizm obiegu pieniędzy w banku od momentu ich wpłaty do wyciągnięcia przez klienta.

II. Cel szczegółowy:

1. Uczeń:

- a. Poznaje mechanizmy związane z obiegiem pieniędzy w banku - w powiązaniu z systemem oszczędnościowym.
- b. Określa znane mu formy oszczędzania.
- c. Wyjaśnia na czym polega zjawisko „znikania pieniędzy” w obiegu bankowym.

METODY PRACY:

- a. Pogadanka.
- b. Praca indywidualna przy stoliku
- 3. ŚRODKI: a. Karty „oceny lekcji”.

4. CZAS REALIZACJI: 45 minut

5. PRZEBIEG LEKCJI:

a. Faza wstępna:

- 1. Przywitanie uczniów,
- 2. Zapisanie tematu na tablicy i krótkie zapoznanie z nim uczniów.

Projekt „Mój rozwój naszą przyszłością – gmina Szepietowo” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

b. Faza realizacji:

1. Nauczyciel po przywitaniu uczniów pyta ich, czy w domach posiadają skarbonki w które odkładają pieniądze. Ilość osób oszczędzających w ten sposób zapisuje na tablicy. Następnie pyta uczniów czy posiadają konto w banku np. SKO, na którym oszczędzają pieniądze - również zapisując ilość uczniów posiadających konto SKO lub inne. Następnie zapisuje liczbę uczniów, która nie została przypisana do żadnej z grup - jeżeli tacy uczniowie są.

2. Nauczyciel prosi jedną z osób, która oszczędza „do skarbonki” by opowiedziała w jaki sposób pieniądze zostają wyjmowane lub dokładne do skarbonki, kto je tam wkłada i czy pozostawione „rosną”? O to samo prosi się jedną osobę z grupy oszczędzających w SKO. Uczniowie mają za zadanie znaleźć różnice w sposobach oszczędzania - przede wszystkim informację o „przyroście” pieniędzy znajdujących się na koncie bankowym.

3. Nauczyciel wyjaśnia uczniom, że „przyrost” pieniędzy na koncie nazywa się „oprocentowaniem” i jest formą zapłaty banku za możliwość operowania naszymi pieniędzmi, które składujemy na koncie bankowym.

4. Mechanizm działania oprocentowania nauczyciel wyjaśnia: „Czy warto trzymać pieniądze w banku”. Warto zaznaczyć, że od momenty kiedy nasze pieniądze trafiają na konto bankowe są ciągle przez bank wykorzystywane. Dzięki nim, bank udziela pożyczek, inwestuje na giełdzie, stara się pomnażać kapitał. Wraz z zyskiem banku, otrzymujemy wynagrodzenie za to, że bank może dysponować naszymi pieniędzmi.

5. Nauczyciel pyta uczniów „dlaczego oszczędzamy pieniądze?” - odpowiedzi uczniów warto zapisać na tablicy, lub większej kartce. Po udzieleniu przez uczniów swoich odpowiedzi, uzupełniamy je

c. Faza podsumowująca:

1. Krótkie omówienie swoich odczuć po lekcji przez uczniów i nauczyciela,

Projekt „Mój rozwój naszą przyszłością – gmina Szepietowo” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

SCENARIUSZ LEKCJI PRZEDSIĘBIORCZOŚCI- ILE WARTY JEST PIENIĄDZ?

TEMAT LEKCJI: “Ile warty jest pieniądz?”

CELE LEKCJI:

I. Cel ogólny:

1. Uczeń :

- a. Definiuje pojęcie wartości pieniądza.
- b. Określa na czym polega mechanizm inflacji.
- c. Definiuje pojęcie denominacji pieniędzy.

II. Cel szczegółowy:

1. Uczeń:

- a. Pozna mechanizmy związane z pojęciem inflacji i ich wpływem na wartość pieniędzy oraz ceny towarów i usług.
- b. Zapozna się z specyfiką wartości pieniędzy będących w obiegu na przełomie lat 80 i 90.
- c. Określa na czym polegały zmiany dotyczące denominacji
- d. Pozna zależność między wartością pieniądza, a ceną towaru czy usługi.

METODY PRACY: a. Pogadanka.

b. Praca indywidualna przy stoliku.

3. ŚRODKI

a. Karty „CENNIK”.

b. Karty „Banknoty w czasach PRL”

4. CZAS REALIZACJI: 45 minut

5. PRZEBIEG LEKCJI:

a. Faza wstępna:

1 Przywitanie uczniów

b. Faza realizacji:

Projekt „Mój rozwój naszą przyszłością – gmina Szepietowo” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

1 Po przywitaniu uczniów nauczyciel zadaje pytanie, jaka wartość widnieje na największym nominalnie banknocie w Polsce?

Następnie na tablicy w widocznym miejscu zapisuje kwotę 500 zł.

3. Nauczyciel pyta uczniów czy uważają, że jest to duża suma pieniędzy oraz czy można za nią kupić wiele rzeczy. Wspólnie z nauczycielem uczniowie ustalają ile za 500 zł mogliby kupić chlebów, cukru, czy kiełbasy.

4. Następnie nauczyciel zaznacza (o ile któryś z uczniów nie zauważył już tego wcześniej), że ilość kupionych produktów jest zależna od ich ceny; co oznacza, że kiełbasa żywiecka może kosztować 12zł/kg, a podwawelska 25 zł/kg.

5. Nauczyciel wyjaśnia uczniom, że zdarzają się takie sytuacje, że cena produktu rośnie bardzo szybko przez co mimo posiadania dużej kwoty, można za nią kupić bardzo mało produktów. Wyjaśnia również uczniom, że wartość pieniędzy jest wyrażana ilością rzeczy jakie można za nie kupić. Wzrost cen przy jednoczesnym spadku wartości pieniądza nazywamy INFLACJĄ.

6. Następnie nauczyciel pokazuje na obrazie projektora karty informacyjne „BANKNOTY W PRL” uczniowie w parach / grupach mogą teraz porównać jakie nominały banknotów występowały w czasach PRL i sprawdzić w cenniku jakie produkty mogły kupić za przedstawione pieniądze. Nauczyciel dopowiada, że w sytuacji gdy ceny przekroczyły znacznie nominały pieniędzy, wtedy państwo postanowiło wprowadzić do obiegu pieniądze o większym nominale. W sytuacji kiedy ceny dalej rosły, rosły też nominały banknotów, ale dalej można było za nie kupić mało produktów.

7.. Nauczyciel następnie odnosi się do osoby Mikołaja Kopernika i przytaczając tekst z książki, zaznacza, że Kopernik oprócz astronomii zajmował się również pieniądzem. Uważał, że spadek wartości nominalnej banknotów jest bardzo niebezpieczny, ponieważ może doprowadzić do upadku państwa.

c. Faza podsumowująca:

1. podsumowanie ocena pracy uczniów na zajęciach.

Projekt „Mój rozwój naszą przyszłością – gmina Szepietowo” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

SCENARIUSZ LEKCJI PRZEDSIĘBIORCZOŚCI- „CZYM JEST BIEDA?”

Temat : “Czym jest bieda?”

CELE LEKCJI:

I. Cel ogólny:

1. Uczeń : a. Definiuje ogólne pojęcie biedy.
- b. Określa jakie czynniki składają się na ogólne sformułowanie jakim jest „bieda”.
- c. Łączy zatrudnienie i brak pracy z terminem „biedy”.

II. Cel szczegółowy:

1. Uczeń:

- a. Formułuje tezy łączące pracę ze statusem materialnym ludzi.
- b. Wymienia cechy „biedy”.
- c. Wymienia czynniki wpływające na wielkość wynagrodzenia pracownika w firmie.
- d. Definiuje dlaczego ludzie nie mogą znaleźć pracy, określa czynniki jakie mogą mieć wpływ na brak zatrudnienia.

METODY PRACY: a. Pogadanka. b. Praca indywidualna

3. ŚRODKI:

- a. Karta - ANKIETA

4. CZAS REALIZACJI: 45 minut

5. PRZEBIEG LEKCJI:

a. Faza wstępna:

1. Przywitanie uczniów,
2. Sprawdzenie obecności,
3. Zapisanie tematu na tablicy i krótkie zapoznanie z nim uczniów.

b. Faza realizacji:

1. Po przywitaniu uczniów nauczyciel zadaje pytanie, jak uczniowie określiliby człowieka biednego? Kim jest człowiek biedny? Odpowiedzi uczniów najlepiej zapisać na tablicy, aby móc później odnieść

Projekt „Mój rozwój naszą przyszłością – gmina Szepietowo” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

się do nich. Prawdopodobnie większość uczniów odpowie, że bieda ma związek z brakiem pieniędzy, jedzenia i dachu nad głową. Mniej uczniów powiąże to z brakiem opieki zdrowotnej, edukacji czy dostępu do wody.

2. nauczyciel rozdaje uczniom przygotowane ankiety (Karta pracy - Ankieta) i prosi, aby uczniowie zapoznali się z pytaniami i odpowiedzieli na nie twierdząco lub przecząco. Następnie uczniowie podsumowują swoje odpowiedzi i wpisują na ile odpowiedzieli twierdząco, a na ile przecząco. W założeniu - żaden z uczniów nie powinien odpowiedzieć na pytanie przecząco, ponieważ wszystkie dzieci - nawet te z rodzin ubogich objęte są programami pomocy i mają zapewnione podstawowe środki egzystencji.

3. nauczyciel tłumaczy dzieciom, że zaznaczone przez nich odpowiedzi dotyczyły pytań o podstawowe środki egzystencji każdego człowieka. Dla lepszego zobrazowania, nauczyciel zaznaczy, że definicja słowa „bieda” jest różna w zależności od państwa, zamożności mieszkańców i wielu innych czynników. Inaczej definiuje się biedę w Polsce, inaczej w Kambodży, a inaczej w USA.

4. Nauczyciel nawiązuje z uczniami rozmowę dotyczącą powiązania pojęcia „bieda” z pracą. Powiązania braku pracy z ubóstwem, mniejszą ilością pieniędzy. Zadaje pytanie dlaczego niektórzy ludzie są biedni, a inni bogaci? Następnie nauczyciel omawia z uczniami temat biedy zwracając szczególną uwagę na powody dla których ludziom jest trudno znaleźć pracę.

5. uczniowie w parach / grupach mogą przedyskutować jeden przypisany im „puzel” z opisem warunków jakie wpływają na wynagrodzenie. Następnie mogą rozwinąć swoje przemyślenia mówiąc o nich całej klasie.

c. Faza podsumowująca:

1. Krótkie omówienie swoich odczuć po lekcji **przez** nauczyciela,

Projekt „Mój rozwój naszą przyszłością – gmina Szepietowo” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

SCENARIUSZ LEKCJI PRZEDSIĘBIORCZOŚCI- „CZYM SĄ PODATKI?”

Temat: “Czym są podatki?”

CELE LEKCJI: I. Cel ogólny:

1. Uczeń :

- a. Definiuje pojęcie wartości pieniądza.
- b. Określa na czym polega mechanizm inflacji.
- c. Definiuje pojęcie denominacji pieniędzy.

II. Cel szczegółowy:

1. Uczeń:

- a. Poznaje mechanizmy związane z pojęciem inflacji i ich wpływem na wartość pieniędzy oraz ceny towarów i usług.
- b. Zapoznaje się z specyfiką wartości pieniędzy będących w obiegu na przełomie lat 80 i 90.
- c. Określa na czym polegały zmiany dotyczące denominacji.
- d. Poznaje zależność między wartością pieniądza, a ceną towaru czy usługi.

METODY PRACY:

- a. Pogadanka.
- b. Praca indywidualna.

3. ŚRODKI:

1. Karty „CENNIK

4. CZAS REALIZACJI: 45 minut

5. PRZEBIEG LEKCJI:

- a. Faza wstępna:
- b. Faza realizacji:

Projekt „Mój rozwój naszą przyszłością – gmina Szepietowo” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

1. Po przywitaniu uczniów nauczyciel pyta uczniów czy mogą kupić wszystko co tylko chcą (można dodać, że mają też nieograniczoną ilość pieniędzy).
 2. pogadanka nauczyciela w trakcie której, wyjaśnia że są takie elementy w życiu społecznym i takie instytucje, za które obywatel nie odpowiada i nie musi za nie płacić bezpośrednio.
 - 3 Nauczyciel zaznacza, że: administracja rządowa, szkoły, policja, szpitale, sądy oraz wojsko to instytucje, za których funkcjonowanie odpowiada państwo i płaci ich pracownikom. Można w tym miejscu dla lepszego wytłumaczenia przywołać porównanie i zapytać dzieci, który z rodziców ma prywatną firmę lub w takiej pracuje. Następnie wyjaśnić, że w takim przypadku wynagrodzenie za pracę płaci właściciel firmy. Natomiast wynagrodzenie nauczycieli, lekarzy, policjantów wypłaca państwo.
 4. nauczyciel pyta uczniów, skąd państwo bierze pieniądze na wynagrodzenia, remonty dróg, chodników czy innych inwestycji. Jeżeli uczniowie nie odpowiedzą, że pieniądze te pochodzą z podatków, nauczyciel powinien sam wprowadzić te pojęcie.
 5. Po wprowadzeniu pojęcia podatku, nauczyciel powinien zapytać uczniów czy wiedzą w jaki sposób państwo zbiera podatki? Czy ktoś po nie przychodzi? Czy rodzice muszą co miesiąc gdzieś wpłacać pieniądze
 - 5.. Nauczyciel wraz z uczniami analizuje grafikę paragonu fiskalnego i zawartych na nim danych. Ważne jest by wspomnieć, że każdy produkt lub usługa jaką się kupuje, objęte są podatkiem od towarów i usług. Podatek ten wynosi w zależności od 34 rzeczy czy usługi: 0%, 5%, 8%, i 23% kwoty należnej za dany produkt czy usługę. Można także zanim lekcja zostanie zrealizowana (np. tydzień wcześniej) poprosić uczniów, aby na lekcję przynieśli z domu paragony z r różnych sklepów, następnie połączyć uczniów w grupy lub pary i poprosić o przeanalizowanie jakie kwoty z całej sumy za zakupy stanowiły wartość podatku.
 6. Następnie należy omówić z uczniami schemat budżetu państwa. Można do tego celu wykorzystać kartę informacyjną: „Budżet Państwa”.
- c. Faza podsumowująca:

Projekt „Mój rozwój naszą przyszłością – gmina Szepietowo” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

SCENARIUSZ LEKCJI PRZEDSIĘBIORCZOŚCI –CZYM JEST PIRAMIDA FINANSOWA?

TEMAT LEKCJI: “Czym jest piramida finansowa”

CELE LEKCJI:

I. Cel ogólny:

1. Uczeń :

- a. Wyjaśnia znaczenie pojęcia „piramidy finansowej”.
- b. Wyjaśnia na czym polega mechanizm znanych mu oszustw finansowych.
- c. Definiuje pojęcia „metody na wnuczka”, „wyłudzenia danych”.

II. Cel szczegółowy:

1. Uczeń:

- a. Poznaje mechanizmy związane z funkcjonowaniem piramidy finansowej.
- b. Zapoznaje się z najbardziej powszechnymi metodami oszust finansowych.
- c. Określa na czym polega mechanizm „szybkiego zysku”
- d. Uwrażliwia się na krytyczną ocenę proponowanych przez różne instytucje i osoby ofert szybkiego zysku bez ryzyka.

METODY PRACY: a. Dyskusja.

3 CZAS REALIZACJI: 45 minut

5. PRZEBIEG LEKCJI:

a. Faza wstępna:

- 1. Przywitanie uczniów,
- 2. Sprawdzenie obecności,
- 3. Zapisanie tematu na tablicy i krótkie zapoznanie z nim uczniów.

b. Faza realizacji:

Projekt „Mój rozwój naszą przyszłością – gmina Szepietowo” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

1. Nauczyciel rozpoczyna lekcję od zadania uczniom pytania: czy gdyby mogli szybko zarobić dużą sumę pieniędzy (podwoić wpłacone pieniądze), to czy zdecydowali się na taki zabieg? Ponieważ najłatwiej wytłumaczyć mechanizm działania piramidy finansowej na poziomie własnego doświadczenia, warto by dalsza część lekcji opierała się na ćwiczeniu.

2. Nauczyciel daje każdemu z uczniów różne sumy pieniędzy (można posłużyć się papierowymi pieniędzmi do nauki, patyczkami czy guzikami). Następnie nauczyciel oznajmia, że poszukuje osób chętnych, które przekażą mu określoną sumę pieniędzy, a on w przeciągu miesiąca odda pożyczone pieniądze oraz 50% więcej. Kiedy zgłosi się kilkoro uczniów, nauczyciel wybiera trzech, następnie zabiera od nich określoną wcześniej sumę. Nauczyciel znów ponawia pytanie, że szuka chętnych osób do zainwestowania swoich pieniędzy z zyskiem 50% wpłaconych pieniędzy. Ze zgłaszających się uczniów wybiera sześciu. Zabiera od nich określoną kwotę. Następnie z zebranych sum oddaje trzem pierwszym osobom określoną kwotę + 50% zysku. Nauczyciel znów ponawia ofertę, tym razem wybiera wszystkie osoby, które zgłoszą się ze swoimi pieniędzmi. Następnie nauczyciel oznajmia, że wyjechał za granicę i już nie ma z nim kontaktu.

3. Uczniowie wraz z nauczycielem omawiają zaistniałą sytuację,

4. Nauczyciel pyta uczniów, czy znają inne metody oszustw finansowych. W tym miejscu mogą pojawić się takie metody jak: „metoda na wnuczka”, „kradzież danych karty do bankomatu”, „podszywanie się pod osobę podczas wyciągania pieniędzy z banku” czy inne.

5. Nauczyciel omawia z uczniami na czym polega wyłudzenie pieniędzy metodą „łatwego zysku” na przykładzie Amber Gold. W dyskusji dotyczącej oszustw finansowych najważniejszym celem, jest wzbudzenie w uczniach umiejętności oceny ryzyka. Jeżeli oferta znacząco przewyższa swoimi profitami inne oferty znajdujące się na rynku (np. Amber Gold), lub gwarantuje szybki zysk w bardzo krótkim czasie (piramida finansowa), to powinno wzbudzać w nas to obawy i czujność.

c. Faza podsumowująca:

i. Krótkie omówienie swoich odczuć po lekcji przez uczniów i nauczyciela,

Projekt „Mój rozwój naszą przyszłością – gmina Szepietowo” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

SCENARIUSZ LEKCJI PRZEDSIĘBIORCZOŚCI – JAK ZOSTAĆ BOGATYM?

TEMAT LEKCJI: “Jak zostać bogatym?”

CELE LEKCJI:

I. Cel ogólny:

1. Uczeń :

- a. Poznaje firmy z własnego środowiska lokalnego, które odniosły sukces.
- b. Wyjaśnia jakie trudności musieli pokonać „ludzie biznesu”.
- c. Definiuje „bogactwa”

II. Cel szczegółowy:

- 1. Uczeń: a. Poznaje mechanizmy rozwoju firmy.
- b. Zapoznaje się z przykładami ludzi, którzy odnieśli sukces.
- c. Wzbudza w sobie motywację do ciężkiej pracy i pokonywania trudności.

METODY PRACY:

- a. Dyskusja.

4. CZAS REALIZACJI: 45 minut

5. PRZEBIEG LEKCJI:

a. Faza wstępna:

- 1. Przywitanie uczniów,
- 2. Sprawdzenie obecności,
- 3. Zapisanie tematu na tablicy i krótkie zapoznanie z nim uczniów.

b. Faza realizacji:

- 1. Nauczyciel wraz z uczniami poszukuje przykładów ludzi z najbliższego otoczenia którzy odnieśli sukces zawodowy i prywatny.

Projekt „Mój rozwój naszą przyszłością – gmina Szepietowo” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

2. Nauczyciel zaznacza, że sukces jest pojęciem bardzo ogólnym i można go określać w różnych kategoriach: a) zawodowym - sukces w pracy i karierze zawodowej, b) prywatnym - sukces osobisty, realizacja własnych marzeń, c) rodzinnym - osiągnięcie sukcesu poprzez zapewnienie rodzinie godnych warunków życia, wychowania dzieci, wykształcenia ich, d) sportowym - sukces w piłce nożnej, koszykówce itp., e) medialnym - sukces komercyjny, rozpoznawalność publiczna, f) politycznym - uznane stanowisko polityczne, zdobycie władzy itp., g) społecznym - uznanie społeczne, działalność charytatywna itp. h) inne. Najważniejszym elementem tego tematu jest uwrażliwienie uczniów na fakt, że sukces to nie tylko zdobycie dużych sum pieniędzy, ale także realizacja własnych pasji, marzeń, pomoc innym, działalność społeczna itp.

3. Uczniowie w grupach (lub indywidualnie) mają za zadanie wyszukać w różnych źródłach informacji o przebiegu kariery swojego idola (piosenkarza, sportowca, celebryty, itp.). Następnie w programie komputerowym lub na brystolu papieru tworzą plakat, informację o tym jaki sukces osiągnęła ta osoba, jakie miała do pokonania trudności.

4. Plakaty uczniów są przywieszane w widocznym miejscu, by wszyscy uczniowie mogli się z nimi zapoznać. Można również przedyskutować ścieżki sukcesu różnych ludzi wybranych przez uczniów.

c. Faza podsumowująca:

1 Krótkie omówienie